

СИЛАБУС

начальної дисципліни «Криміналістичне документознавство»

Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз ННІ № 2 НАВС

Статус дисципліни:	вибіркова
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Форма здобуття вищої освіти:	денна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2025/2026
Форма підсумкового контролю	залік
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада	Олена ВОРОБЕЙ - професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз ННІ №2 НАВС, кандидат юридичних наук, доцент
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=w8vhjygAAAAJ&hl=ru ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7106-148X
Контактний телефон	067-3989911
E-mail:	elenav2808@ukr.net
Сторінка навчальної дисципліни на офіційному веб-порталі НАВС	
Розклад навчальних занять	Відповідно до графіку освітнього процесу
Консультації	<u>Очні</u> : пн.-пт., 14.00-16.30 год. відповідно до графіка чергувань кафедри <u>Онлайн</u> : електронною поштою kkzse_nni2@naiu.kiev.ua , praktika_nni@ukr.net , elenav2808@ukr.net , пн-пт з 9:00 до 16:00

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Криміналістичне документознавство» є засвоєння теоретичних положень та формування предметно-розумових умінь щодо окремої галузі науки криміналістичної техніки та методів експертних досліджень.

Тривалість: кількість кредитів ECTS – 3; загальна кількість годин – 90; аудиторна кількість годин – 30; самостійна робота – 60.

Форми та методи навчання – денна; словесні (лекція, розповідь-пояснення), наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання практичних завдань з використанням можливостей спеціалізованих навчальних аудиторій з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів; оцінювання виконання контрольної роботи, передбаченої планом практичного заняття. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне питання та ситуаційне завдання. Залік проводиться з відпрацюванням ситуаційного завдання з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів, спеціалізованих аудиторій за місцем дислокації навчальних підрозділів.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)

Пререквізити: «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Теорія судової експертизи», «Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів», «Технічні засоби та методи експертних досліджень», «Криміналістична фотографія та відеозапис».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
	ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

РН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології;

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 9. Здатність працювати в команді;

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві;

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини;

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здатність приймати рішення та розв'язувати проблеми;
- зрозуміло формулювати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);
- володіти навичками збору, узагальнення та аналізу інформації про напрямки подальшого вдосконалення методів і засобів техніко-криміналістичного дослідження документів;
- застосовувати сучасні технічні засоби та методи в практичних ситуаціях, пов'язаних з об'єктами техніко-криміналістичного дослідження документів;
- володіти нормативно-правовою базою при поводженні з документами – речовими доказами.

Структура навчальної дисципліни «Криміналістичне документознавство» та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Криміналістичне документознавство як розділ криміналістичної техніки</p>	<p>Лекційне заняття Семінарське заняття: інтерактивний метод (дискусія). Практичне заняття: індивідуальні</p> <p><i>Лекція</i> Поняття документу як об'єкту досліджень. Матеріали та реквізити. Історія виникнення, розвитку та становлення криміналістичного документознавства. Основні поняття та завдання техніко-криміналістичного дослідження документів. Криміналістичні правила поведіння з документами-речовими доказами.</p> <p><i>Семінарське заняття</i> 1. Поняття документу як об'єкту досліджень. 2. Матеріали та реквізити документів. 3. Генезис криміналістичного документознавства. 4. Основні поняття та завдання техніко-криміналістичного дослідження документів.</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i> Поняття документу як об'єкту досліджень. Матеріали та реквізити. Історія виникнення, розвитку та становлення криміналістичного документознавства. Криміналістичні правила поведіння з документами – речовими доказами. <i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:</i> Вчені, що сприяли становленню та розвитку криміналістичного документознавства. Взаємозв'язок криміналістики, матеріалознавства, фізики, хімії при вирішенні завдань криміналістичного документознавства.</p>
<p>Тема 2. Основні методи та технічні засоби, що застосовуються при дослідженні документів</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальні завдання. Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.</p> <p><i>Практичне заняття.</i> Питання до практичного заняття: 1. Криміналістичні правила поведіння з документами-речовими доказами. 2. Сучасна техніка, яка застосовується у техніко-криміналістичному дослідженні документів. 3. Мікроскопічні та спектральні методи дослідження документів. Всі практичні заняття проводяться в спеціалізованій навчальній аудиторії ННІ № 2 НАВС.</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i> Класифікація спеціальних методів техніко-криміналістичного дослідження документів. Сучасна техніка для виявлення ознак підробки у документах.</p> <p>Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у зошиті відповіді: Класифікація спеціальних методів техніко-криміналістичного дослідження документів. Особливості застосування руйнуючих методів дослідження.</p>

	<p><i>Завдання:</i></p> <p>1.Отримані зразки справжніх та підроблених документів оглянути за допомогою приладів у спеціалізованій аудиторії за допомогою збільшувальних приладів: луп та мікроскопів.</p> <p>2.Також оглянути об'єкти у різних зонах спектру. Застосовуючі детектори, а також відеокомпаратор оглянути документи в ультрафіолетових та інфрачервоних променях.</p> <p>3.Визначити характерні ознаки різних матеріалів документів, наявність люмінесценції тощо в УФ-променях.</p> <p>4.Визначити характерні ознаки матеріалів письма в ІЧ-променях.</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:</i></p> <p>Сучасна портативна техніка для виявлення ознак підробки у документах.</p> <p>Фотографічні методи при дослідженні документів.</p> <p>Новітні зразки техніки, що застосовується у техніко-криміналістичному дослідженні документів.</p>
<p>Тема 3. Встановлення виду та способу друку</p>	<p>Лекційне заняття Семінарське заняття: інтерактивний метод (дискусія). Практичне заняття: індивідуальні завдання.</p> <p>Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.</p> <p><i>Лекція.</i> Виникнення та розвиток поліграфії. Основні види та способи друку, їх характерні ознаки. Можливості встановлення виду та способу друку та ідентифікації друкарських форм. Класифікація та особливості сучасних копіювально-множильних, знакодруючих пристроїв. Сучасні принтери, їх особливості.</p> <p><i>Семінарське заняття</i> Завдання техніко-криміналістичного дослідження бланків документів та їх реквізитів. Поліграфія. Основні види друку. Високий друк та його ознаки. Глибокий друк та його ознаки. Плоский офсетний друк та його ознаки.</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i></p> <p>Види та способи друку, схеми кліше та отримання відбитків. Ознаки основних видів та способів друку. Виникнення та розвиток поліграфії. Характерні ознаки сучасної копіювальної техніки, що виявляються у документах.</p> <p>Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у робочому зошиті відповіді: Високий друк та його ознаки. Глибокий друк та його ознаки. Плоский друк та його ознаки. Трафаретний друк та його ознаки. Систематизувати вивчений матеріал та скласти схему «Види друку та їх ознаки».</p> <p><i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:</i></p> <p>Види та способи друку, схеми кліше та отримання відбитків. Ознаки основних видів та способів друку.</p>

	<p>Класифікація та особливості сучасних знакодрукуючих пристроїв.</p> <p><i>Практичне заняття.</i> Питання до практичного заняття: Можливості техніко-криміналістичного дослідження бланків документів та їх реквізитів. Основні види та способи друку, їх ознаки. Класифікація та особливості сучасних знакодрукуючих пристроїв. Приклади завдань: Уважно вивчіть зображення на малюнках. Визначте, на яких малюнках збільшене зображення, виконане з використанням поліграфічного друку (глибокого, високого або плоского офсетного). А на яких зображення надруковано на знакодрукуючому пристрої? За якими ознаками вдалось визначити конкретний вид друку? На якому малюнку показано збільшене зображення тексту, надрукованого на струменево-крапельному принтері або на ксерокопіювальному апараті? За якими ознаками вдалось визначити конкретний спосіб друку? Результати відобразити у робочому конспекті.</p>	<p>Виникнення та розвиток копіювально-множильної техніки. Характерні ознаки сучасної копіювальної техніки, що виявляються у документах.</p>
<p>Тема 4. Можливості дослідження відбитків печаток та штампів</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальні завдання. Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.</p> <p><i>Практичне заняття.</i> Питання до практичного заняття: Завдання, які вирішуються при дослідженні відбитків печаток та штампів. Способи та ознаки підробки відбитків печаток (штампів). Приклади завдань: Здобувачі вивчають зразки фототаблиць експертиз документів щодо ідентифікації печаток (штампів).</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i> Види печаток та штампів. Завдання, які вирішуються при дослідженні відбитків печаток та штампів. Способи та ознаки підробки відбитків печаток (штампів).</p> <p><i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:</i> Види сучасних печаток та штампів, їх особливості. Завдання, які вирішує дослідження відбитків печаток та штампів. Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у робочому зошиті відповіді:</p>

	<p>Необхідно визначити, які питання може вирішити експерт при дослідженні відбитків печаток (штампів). Які порівняльні зразки необхідні для проведення ідентифікаційного дослідження відбитків печаток (штампів)?</p> <p>Які правила отримання порівняльних зразків відбитків печаток (штампів)?</p> <p>Необхідно виявити у наданих на дослідження зразках відбитків печаток (штампів) у документах загальні та окремі ознаки.</p> <p>Результати відобразити у робочому конспекті.</p>	<p>-ідентифікаційні завдання, які вирішуються при дослідженні відбитків печаток та штампів;</p> <p>-діагностичні завдання, які вирішуються при дослідженні відбитків печаток та штампів.</p>
<p>Тема 5. Рукописні записи як об'єкти криміналістичного дослідження</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальні завдання.</p> <p>Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.</p> <p><i>Практичне заняття</i></p> <p>Питання до практичного заняття:</p> <p>Види та класифікація письмового приладдя, його особливості.</p> <p>Поняття технічної підробки підпису. Способи технічної підробки підпису та їх ознаки.</p> <p>Всі практичні заняття проводяться в спеціалізованій навчальній аудиторії ННІ № 2 НАВС.</p> <p>Завдання:</p> <p>Здобувачами виконується практична робота, що оформлюється у робочому зошиті.</p> <p>Отримані зразки документів з підписами необхідно оглянути за допомогою приладів у спеціалізованій аудиторії за допомогою збільшувальних приладів: луп та мікроскопів. Описати отримані документи. Також оглянути об'єкти у різних режимах освітлення та зонах спектру за допомогою відеоспектрального компаратору.</p> <p>Виявити ознаки технічної підробки підпису.</p> <p>Встановити спосіб підробки.</p> <p>Результати відобразити у робочому зошиті.</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i></p> <p>Сучасні можливості технічного дослідження рукописних записів.</p> <p>Види та класифікація письмового приладдя, його особливості.</p> <p>Поняття технічної підробки підпису. Способи технічної підробки підпису та їх ознаки.</p> <p><i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:</i></p> <p>Види письмового приладдя, його особливості.</p> <p>Можливості технічного дослідження рукописних записів.</p> <p>Види часткової підробки документів та їх ознаки.</p> <p>Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у зошиті відповіді:</p> <p>Характерні ознаки ручок (кулькових, капілярних та пір'яних ручок), олівців та іншого письмового приладдя.</p> <p>Можливості ідентифікації письмового приладдя.</p>

<p>Тема 6. Часткова підробка документів</p>	<p>Лекційне заняття Семінарське заняття: інтерактивний метод (дискусія). Практичне заняття: індивідуальні завдання. Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.</p> <p><i>Лекція</i> Поняття часткової підробки документів та її видів. Дописка та її ознаки. Підчистка та її ознаки. Травлення та змивання як спосіб зміни первісного змісту документів. Ознаки, що вказують на підчистку, дописку, травлення (змив) або заміну фрагментів документа.</p> <p><i>Семінарське заняття</i> Види та ознаки часткової підробки документів. Дописка та підчистка у документах. Змив та травлення у документах. Заміна частин документа, її ознаки.</p> <p><i>Практичне заняття.</i> Питання до практичного заняття: 1. Поняття часткової підробки документів, види. 2. Ознаки, що вказують на дописку, підчистку, травлення або змив, заміну фрагментів документа тощо. 3. Можливості встановлення факту та способу внесення часткових змін у документи. Всі практичні заняття проводяться в спеціалізованій навчальній аудиторії ННІ № 2 НАВС. Здобувачами виконується практична робота, що оформлюється у робочому зошиті. - Отримані зразки документів необхідно оглянути за допомогою приладів у спеціалізованій аудиторії за допомогою збільшувальних приладів: луп та мікроскопів. Описати отримані документи.</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i> Поняття часткової підробки документів та її видів. Дописка та її ознаки. Підчистка та її ознаки. Травлення та змивання як спосіб зміни первісного змісту документів. Ознаки, що вказують на підчистку, дописку, травлення (змив) або заміну фрагментів документа.</p> <p><i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:</i> Види письмового приладдя, його особливості. Можливості технічного дослідження рукописних записів. Види часткової підробки документів та їх ознаки. Можливості встановлення факту та способу внесення часткових змін у документи та про заміну частин документа. Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у зошиті відповіді: Підчистка та дописка, їх ознаки. Травлення та змивання – ознаки та відмінності. Методи виявлення змін первісного змісту документа.</p>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Також оглянути об'єкти у різних режимах освітлення та зонах спектру. - Виявити зміни первісного змісту у документах, спосіб та ознаки. - По можливості відновити первісний зміст документа. - Результати відобразити у робочому зошиті, а також окремо на аркушах А4 з ілюстративною таблицею. 	
<p>Тема 7. Особливості виявлення, фіксації, вилучення та транспортування пошкоджених документів</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальні завдання.</p> <p>Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.</p> <p><i>Практичне заняття.</i></p> <p>Питання до практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види пошкоджених документів. 2. Можливості дослідження текстів, які погано видно: залитих, замазаних, закреслених чи таких, що втратили колір, утворені вдавненими штрихами. 3. Особливості роботи з документами, що зазнали впливу високої температури. 4. Особливості вилучення, упакування, транспортування та дослідження зім'ятих, розірваних, спалених та інших пошкоджених документів. <p>Здобувачами виконується практичне завдання:</p> <p>Отримано пакети з фрагментами розірваних (або розрізаних) документів (на фото зображено приклад таких фрагментів). Необхідно відсортувати фрагменти, що утворювали один документ.</p> <p>Встановити ціле за частинами.</p> <p>Результат зафіксувати за допомогою фотографування. Отриману ілюстрацію роздрукувати.</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i></p> <p>Види пошкоджених документів.</p> <p>Можливості дослідження текстів, які погано видно: залитих, замазаних, закреслених чи таких, що втратили колір, утворені вдавненими штрихами.</p> <p>Відновлення розірваних, розрізаних документів.</p> <p>Особливості вилучення, упакування, транспортування та дослідження зім'ятих, розірваних, спалених та інших пошкоджених документів.</p> <p><i>Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій</i></p> <p>Можливості дослідження текстів, які погано видно: залитих, замазаних, закреслених та згаслих.</p> <p>Особливості роботи з документами, що зазнали впливу високої температури.</p> <p>Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у зошиті правила поводження та особливості роботи з пошкодженими документами.</p>
<p>Тема 8. Виявлення підробки у документах зі спеціальними засобами захисту</p>	<p>Лекційне заняття</p> <p>Семінарське заняття: інтерактивний метод (дискусія).</p> <p>Практичне заняття: індивідуальні завдання.</p> <p>Наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод,</p>	<p><i>Завдання для самостійної роботи:</i></p> <p>Засоби захисту від підробки: види та класифікація.</p> <p>Паперові грошові знаки: система захисту від підробки.</p> <p>Документи, що посвідчують особу та інші захищені</p>

інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.

Лекція

Засоби захисту від підробки: види та класифікація.

Паперові грошові знаки: система захисту від підробки.

Документи, що посвідчують особу та інші захищені документи, які надходять на дослідження.

Способи підробки документів, що мають спеціальні захисні засоби. Їх характерні ознаки.

Семінарське заняття.

1. Документи зі спеціальними засобами захисту, які надходять на дослідження.

2. Види сучасних матеріалів, елементів та засобів захисту від підробки, їх характеристика.

3. Способи підробки документів, що мають спеціальні захисні засоби, та їх особливості.

4. Сучасні методи та технічні засоби для дослідження данної категорії документів.

Практичне заняття.

Питання до практичного заняття:

Вказати основні елементи та засоби захисту від підробки паспорта громадянина України старого зразка (на паперовій основі).

Охарактеризувати основні елементи та засоби захисту від підробки паспорта громадянина України нового зразка (ідентифікаційної картки на полімерній основі).

Вказати основні елементи та засоби захисту від підробки біометричного паспорта громадянина України для виїзду за кордон нового зразка.

Охарактеризувати основні елементи та засоби захисту від підробки банкнот НБУ гривень, доларів США та банкнот євро.

Всі практичні заняття проводяться в спеціалізованій навчальній аудиторії ННІ № 2 НАВС.

Приклади завдань:

документи, які надходять на дослідження.

Способи підробки документів, що мають спеціальні захисні засоби. Їх характерні ознаки.

Теми рефератів, доповідей або мультимедійних презентацій:

Класифікація документів суворого обліку.

Види сучасних матеріалів, елементів та засобів захисту від підробки, їх характеристика.

Особливості виготовлення документів нового покоління: посвідчень водія, документів про реєстрацію транспортних засобів у вигляді пластикових карт, виготовлених за міжнародними зразками; біометричних документів тощо.

Гривня НБУ – виникнення та розвиток, характерні ознаки.

Долари США – банкноти різних зразків, їх особливості.

Банкноти євро – опис та характеристики захисту.

Способи підробки документів, що мають спеціальні захисні засоби.

Опрацювати додаткові питання до теми та відобразити у зошиті відповіді:

Спеціальний папір, полімерні матеріали, фарби, плівки та покриття, що використовують для захисту документів від підробки.

Сучасні посвідчення водія, документи про реєстрацію транспортних засобів у вигляді пластикових карт, виготовлених за міжнародними зразками, їх характеристика.

Особливості голографічних елементів захисту документів від підробки.

Систематизувати вивчений матеріал та скласти схему

	<p>1.Оглянути навчальні об'єкти (справжні та підроблені документи зі спеціальними елементами захисту) з використанням збільшувальних приладів, освітлювачів, детекторів тощо та виявити ознаки підробки.</p> <p>2. Вивчіть зображення банкноти НБУ номіналом 1000 гривень оновленої серії.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вкажіть основні елементи та засоби захисту від підробки зазначеної банкноти. - Які нові елементи захисту застосовано у даній банкноті? - Визначте, які елементи захисту від підробки можна виявити у наскрізних променях, які у косо спрямованих, а які в УФ-променях та ІЧ-променях. - Які питання може вирішити експерт при наданні йому на дослідження грошового знаку? <p>Уважно вивчіть зразки іноземної валюти: банкноту номіналом 50 євро та банкноту номіналом 100 доларів США.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Які види друку застосовані у даних банкнотах? - Які активні елементи захисту від підробки застосовано на даних купюрах? - Які спеціальні режими освітлення застосовуються при дослідженні документів зі спеціальними засобами захисту? - Які нові елементи захисту застосовано у цих банкнотах? <p>Результати дослідження банкнот відображаються у робочих зошитах.</p>	<p>«Основні засоби захисту від підробки сучасних банкнот НБУ гривень, доларів США та банкнот євро».</p>
--	--	---

Основні інформаційні джерела

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (станом на 05.верес.2019р) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (ред. 01.січ.2019р) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
3. Про судову експертизу: Закон України зі змінами та доповненнями, внесеними законами України від 23.04.2003 р. № 662-IV (ред. від 1. січ. 2019 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
4. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/794-19>.

5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 р. № 8 (ред. 25. трав. 1998 р) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.

6. Виявлення ознак підробки документів під час їх перевірки працівниками Національної поліції України (колектив авторів) : практич. посіб. Київ, 2021. 124 с.

7. Воробей О. В., Кофанов А. В. Техніко-криміналістичне дослідження документів : навчальний посібник. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 2011. 312 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/2762>

8. Воробей О. В. Лабораторний практикум з техніко-криміналістичного дослідження документів. Київ : НАВС, 2016. 72 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/2313>

9. Криміналістика: підручник / [В. В. Пяковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.]; за заг.ред. В. В. Пяковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право». 2020. 752 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/19880>

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Інструменти. Використання інструментів, що входять до переліку криміналістичної техніки обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати спеціалізовані навчальні аудиторії, обладнані засобами інтерактивного навчання: мультимедійних проекторів, комп'ютерів, а також спеціальними освітлювальними засобами, цифровим мікроскопом, відео компаратором Regula 4305, детекторами валют, УФ-освітлювачами, збільшувальними лупами з підсвіткою та іншими технічними приладами.

Програмне забезпечення. Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення: - інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка. Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення: - доступ до дистанційних навчальних курсів дисциплін на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується: - програмне забезпечення через мережу Інтернет (наприклад, у форматі on-line конференцій на платформі ZOOM).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності: здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю за результатами навчання; належним чином посилаються на джерела інформації; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації тощо (<https://www.naiou.kiev.ua/dobrochesnist/>).

Політика щодо вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ:

Положення про розроблення програм навчальних дисциплін і силабусів у Національній академії внутрішніх справ (https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/2021/polozhennia_pnd_sylabus_navs.pdf);

- Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НАВС (<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>);

- Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу в НАВС з використанням елементів дистанційного навчання (https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/instr_likv.pdf);

- Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти (https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/por_vyb.pdf);

- Положення про змішане навчання в НАВС (<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/zmish.doc>);

Положення про дистанційне навчання в НАВС (<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/dn.pdf>);

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в НАВС (https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/regl_zab_yak.pdf);

- Положення про організацію освітнього процесу в НАВС (<https://okop.naiou.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>).

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт									Підсумковий контроль залік або екзамен	Підсумкова кількість балів
max 60%									max 40%	max 100%
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота	Залік	
10	5	5	5	5	5	5	10	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробник

Олена ВОРОБЕЙ

Силабус схвалено на засіданні кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту №2 НАВС
Протокол від 14.12.2023 року № 8.

Завідувач кафедри

Володимир АТАМАНЧУК